

gerne, og Kalken bliver saa mør, at den ved den letteste Berøring falder ned; ligesom den ogsaa synes at kunne sprænges ud af Fugerne.

Da man først var bleven opmærksom herpaa, bleve overalt Undersøgelserne ganske særligt rettede paa Pibernes Tilstand, og Resultatet heraf blev, at, medens det ikke lykkedes at finde en eneste Mangel hverken i denne eller andre Henseender under en Dags Undersøgelser i Rjøge-Egnen, hvor alle i de sidste 10 Aar opførte Skorstene synes at have en Tykkelse af $8\frac{1}{2}$ Tomme, hvor de passere brandfarligt Tag, vare Forholdene paa Derne meget forskellige, eftersom der ved Opførelsen var benyttet den ene eller den anden Murer, og i Jylland vare de, naar Egnene om Aarhus og Odder undtages, saa slette, at det ved en i 10 paa hinanden følgende Dage anstillet Undersøgelse, hvorved der dagligt blev undersøgt fra 10 til 20 Skorstene, viste sig, at man paa alle de undersøgte Skorstene uden nogenformhelt Modstand kunde stikke en Tommestok af Fiskeben igjennem de af Straataget dækkede Fuger indtil Soddlaget og helt igjennem Skorstenen, naar der intet Soddlag var; paa flere Steder fandtes der 6 til 8 aabne Fuger ved Taget, og paa enkelte Steder viste der sig endog Advarninger paa et Par Tommer, som formodentlig havde været udfyldte med Ler, der var vækket ud ved Regn og Frost. Gjennemgaaende fandtes derhos, at Spærene ligge lige tæt op til de $4\frac{1}{4}$ Tomme tykke Skorstene, og Rummet imellem Spær og Skorsten samt alle Huller og Advarninger i denne ere i Regelen fyldte med Spindelvæv og Snavs; en eneste Gang fandtes ogsaa en Muserede. Det er klart, at den mindste Snist, der indvendigt fra naar denne Spindelvæv, kan ligge og ulme timevis, uden at det mærkes, før den bryder ud i Flamme, og der kan vistnok ikke være Tvivl om, at man heri har Forklaringen over de mange Ildbrænde, der først vise sig i Taget i Nærheden af Skorstenen. Der kan tilføies, at, efterat Brandforskiffringen er bleven opmærksom paa dette Forhold, er det i det sidste Aar flere Gange lykkedes at faa konstateret, at Ilden har hidrørt fra aabne Fuger.

At Piben er utæt, viser sig om end i mindre Grad ogsaa ved andre Tage; men ved Stentag har det mindre Betydning, naar der er den lovsbefalede Afstand mellem Skorsten og Tømmerværk.

Ikke saa Steder ser man, at Skorstenen ved de nyopførte bedre Bygninger udtræves til en Tykkelse af $8\frac{1}{2}$ Tomme gennem hele Bjælkelagets Hoide, navnlig naar de Haandværkere, der benyttes, have arbejdet i Byerne. I de ældre Bygninger, hvor Skorstenen opføres paa det aabne Ildstedes Vanger, er det ikke ualmindeligt, at disse Vanger fortsættes helt over Bjælkelaget med en Tykkelse af $8\frac{1}{2}$ Tomme eller derover; men det er dog ligesaa hyppigt, at denne Murtykkelse ophører ved Bjælkelaget, og at Bjælkerne ere lagte ind over den halve Murtykkelse, saa at Af-

standen til Rørets indvendige Side kun bliver $4\frac{1}{4}$ Tomme eller mindre. I andre Egne ligesom overhovedet i de mindre Huse er det almindeligt, at Skorstenen føres gennem Bjælkelaget med $4\frac{1}{4}$ Tommes Murtykkelse, og Bjælkelaget lægges hyppigt lige op ad Skorstenen; paa disse Skorstene findes ikke sjældent aabne Fuger i eller ved Bjælkelaget, men hvor hyppigt det er, kan ikke siges, da en direkte Undersøgelse ofte er umulig; men det kan bemærkes, at, efterat man er bleven opmærksom herpaa, er det ved toende i indeværende Aar indtraadte Ildbrænde lykkedes en Branddirektør at paavise, at den op til Skorstenen liggende Bjælke var bleven antændt gennem aabne Fuger i Skorstenen.

Naar Skorstenen, som meget almindeligt paa Landet, er trukken i stærk skraa Retning, aabner den sig jævnlig i Krumningsfladen, sandsynligvis hidrørende fra Skorstens og Stolens Sætning, der i Regelen maa virke i hinanden modsatte Retninger, og henligger der Foder paa Loftet, vil dette let kunne antændes herigjennem; det vil imidlertid neppe nogenstunde kunne lykkes at paavise denne Mangel som Ildbrandsarsag, da Skorstenen hurtigt styrter ned under Branden, og der kan tilføies, at, hvor denne Feil ved Undersøgelserne er funden, har det altid været paa Gaarde, hvor Loftet ikke benyttes til Foder, og hvor Feilen altsaa spiller en mindre Rolle.

Naar Skorstene vise Revner, indskrænker man sig hyppigt, navnlig ved Skorstene af raa Ler, til at kline disse med Ler; men, hvor man kan komme til at se Skorstenen ved Vintertid, hvad der nu i de mindre Huse hyppigt næsten er umuligt, viser det sig, at Leren rasler ned, naar Skorstenen bliver varm, og Ulykken er, at, naar om Sommeren Revnerne paa de raa Skorstene ere blevne tilklinede, kunne de ganske forsvinde for Diet.

Ved Undersøgelse af Skorstene under Opførelse har det vist sig, at, naar de opmures i Kalk af Landmurere, er det meget almindeligt, at en Mængde af Stødfugerne aldeles ikke udfyldes, og at Skorstene ikke egentligt berappes udvendigt, men kun overdrages med et Lag Kalkpuds, som, naar der kommer Varme i Duen, løsner sig fra Stenen udfor hver aaben Fuge; saalænge Pudslen holder, hvad den vel nok i Regelen gjør, er der ingen Fare, men springer den af, frembyder Skorstenen samme Fare, som om den havde en Revne. Naar Skorstenen har været brugt i nogen Tid, kan man forøvrigt, hvor smukt Pudslen end er, paavise de tomme Fuger ved at banke paa Pudslen, hvor der viser sig fine Ridsler i denne. Ved en af Direktionen, Branddirektøren og en af Statsbanernes Bygningsinspektører i Forening anstillet Undersøgelse af Bygningerne paa Herning-Silleborg Banen viste det sig, at Skorstene i Stationsbygningerne, naaget deres smukke Udseende, gennemgaaende vare opmurede med ikke fyldte Fuger, og at der i